Тетяна КРИВОШЛИК, к.е.н., доц,,
Тетяна ТАТАРІНА, к.е.н., доцент,
кафедра банківської справи та страхування

ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПЛАТФОРМИ MOODLE У ЦИФРОВІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Цифровізація прискорює модернізацію багатьох галузей, змушуючи переводити у новий формат багато сервісів та послуг. В Україні, як і у світі давно, спостерігається тренд на інтернетизацію навчального процесу – освітяни уже не один рік у режимі онлайн проводять лекції, семінарські, практичні та інші заняття. Проте пандемія COVID-19 змінила системи освіти у всьому світі. За оцінками ЮНЕСКО, понад 1,5 мільярда студентів у 165 країнах не мали можливості відвідувати заняття через COVID-19 [1]. Пандемія і викликані нею карантинні заходи змусили глобальну академічну спільноту швидко трансформуватися, використовуючи нові технології та спираючись на інновації й партнерства. Незважаючи на непросту ситуацію, система освіти у світі зуміла за короткий термін мобілізуватися і навчальний процес триває.

Освітній процес в Україні також зазнав суттєвих цифрових змін та намагався відповідати світовим тенденціям цифрового розвитку для успішної реалізації кожною людиною свого потенціалу. На сьогодні дедалі більше професій потребують набуття високого рівня цифрових компетентностей і володіння новітніми технологіями. Ця потреба особливо поглиблена наслідками пандемії коронавірусу, яка загострила проблему розвитку та опанування технологіями в системі освіти задля забезпечення прав людей на якісну освіту [2].

Цифрова трансформація освіти передбачає, трансформацію процесів збору, обробки та передачі інформації, а також доступу до актуальних статистичних даних для всіх зацікавлених сторін [2]. Суть цифрової трансформації освіти в тому, щоб кожним було досягнуто необхідних освітніх

результатів за рахунок персоналізації освітнього процесу, включаючи застосування методів штучного інтелекту, засобів віртуальної реальності; розвитку у навчальних закладах цифрового освітнього середовища; забезпечення загальнодоступного широкосмугового доступу до Інтернету, роботи з великими даними.

Цифрова трансформація неминуче призвела до змін змісту освіти, методів та організаційних форм навчальної роботи. Відповідно постала необхідність перейти від навчання всіх до навчання кожного (персоналізація освіти), а також переглянути та оптимізувати набори навчально-методичних та організаційних рішень, інформаційних матеріалів, інструментів, використовувати потенціал цифрових технологій, що швидко зростає.

Серед пріоритетів при цифровій трансформації освітнього середовища мають бути: широке використання у навчально-виховному процесі комп'ютерно-орієнтованих засобів та інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) навчання, практичне впровадження технологій дистанційного навчання. Технологічними принципами його розбудови має бути використання технологій хмарних обчислень, врахування розробниками веб-застосунків та електронних освітніх ресурсів особливостей різних комп'ютерно-технологічних платформ та дієві механізми застосування ІКТ аутсорсингу.

Зауважимо, що дистанційний формат навчання у КНЕУ показує великий потенціал. Університет успішно перейшов на віддалений режим навчання під час пандемії, при цьому зберігши практично всі освітні програми. Більш того, трансформація освітнього формату позитивно позначилася на відношенні здобувачів та викладачів до цифрових інструментів освіти, причому більшість викладачів готові використовувати елементи цифрових підходів і в подальшій діяльності.

Зазначимо, що викладачі кафедри банківської справи та страхування давно перейшли до використання інтернет-технологій, що дозволило легко перейти у режим онлайн-навчання. У світі інформаційних ресурсів велике

значення мають LMS платформи (Learning Management System – система управління навчанням), створені для дистанційного управління навчанням. Однією з найвідоміших і найпоширеніших систем є LMS Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище), що активно використовується викладачами кафедри банківської справи та страхування. Платформа Moodle є популярною серед викладачів нашої кафедри, оскільки є безкоштовною, а за своїми технічними можливостями та характеристиками перевершує комерційні LMS.

Наш досвід використання системи Moodle свідчить, що за своїми функціональними можливостями вона є простотою, зручною, дає безліч можливостей для повноцінної підтримки процесу навчання в дистанційному середовищі, має різні способи представлення навчального матеріалу, перевірки знань та контролю успішності здобувачів. Такі складові модулів для курсів як «глосарій», «тест», «семінар», «завдання», «книга», «анкета», «форум», «wiki», «чат» та інші – сприяють повноцінній викладацькій діяльності та дозволяють реалізовувати нові проекти різнорівневої складності. Викладач має можливість контролювати час роботи у системі, зокрема, з модулями та наданими даними (останній вхід, кількість прочитань, повідомлення тощо).

Однією з основних переваг системи LMS Moodle є полегшення роботи викладача й економія його часу. У результаті викладач має можливість використовувати більше часу для взаємодії зі слухачами курсу. Автоматичне оцінювання результатів роботи здобувачів системою Moodle дозволяє викладачу проводити поточний (за конкретними темами, модулями) та підсумковий (екзаменаційний) контролі, аналізувати успішність здобувачів і знайомитися зі статистикою. Можливість колективної роботи за допомогою чатів і форумів у Moodle робить процес навчання більш цікавим та комунікативно насиченим.

Крім того, за допомогою платформи Moodle можна організувати змішане навчання. Цей освітній підхід поєднує навчання за участю викладача (віч-на-віч), як онлайн навчання та як доповнення до аудиторної роботи за рахунок того, що здобувачам забезпечується самостійне освоєння матеріалу у разі пропущення практичних занять, а також усунення прогалин шляхом повторення, надається можливість краще зорієнтуватися в загальному обсязі та змісті матеріалу, що вивчається, чим забезпечується його своєчасне закріплення. Крім того, здобувач має можливість скласти освітній маршрут, може займатися у свій вільний час і в будь-якому зручному місці, обравши свій темп.

Відповідно платформа Moodle авторами була використана за такими дисциплінами як «Ринок фінансових послуг», «Регулювання банківської та страхової діяльності», «Страхування», «Ринок страхових послуг», «Автотранспортне страхування», «Управління перестрахувальними операціями», «Фінансова безпека страхової компанії». Платформа Moodle забезпечує важливі умови самореалізації особистості здобувачів, які навчаються у зручному для себе темпі та у зручний час, маючи необхідні та достатні засоби навчання; дозволяє формувати у здобувачів здатність до самостійного пошуку, до самоосвіти, прагнення творчого використання знань на практиці, що забезпечує більш високу якість освоєння змісту навчальних дисциплін при раціональному використанні часу.

Отже, платформу Moodle можна розглядати як спеціально організовану навчальну діяльність, що сприяє розвитку компетенцій здобувачів, зокрема, аналітичних, проектувальних, комунікативних здібностей (готовність до пошуку, створення та застосування нововведень в освітньому процесі, здатність здійснювати взаємодію в інтерактивному режимі, застосовувати індивідуалізовані, діяльнісно та особистісно орієнтовані технології та методики навчання).

Список використаних джерел

1. UNESCO’s education response to COVID-19. URL: https://www.unesco.org/en/covid-19/education-response/initiatives
2. Концепція цифрової трансформації освіти і науки: МОН запрошує до громадського обговорення. Міністерство освіти та науки. URL: https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-mon-zaproshuye-do-gromadskogo-obgovorennya

Юрій КУЛИК, к.е.н., доцент
кафедра міжнародного менеджменту

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІДЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Українська галузь освіти сьогодні переживає значні виклики, спричинені пандемією COVID-19 та війною в Україні. Оскільки наслідки війни для освітньої галузі України ще будуть ретельно досліджуватися, незважаючи на очевидність ускладнення навчального процесу підчас дії воєнного стану та імовірно очікуване погіршення якості освіти [1], сьогодні особливої актуальності набули інновації, коли стало життєво необхідним приймати швидкі, нестандартні, по суті – інноваційні рішення. Функціонування системи освіти в умовах воєнного стану характеризується інтенсивним пошуком нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій. [2, стор. 7]

Наслідки пандемії COVID-19 для освіти на глобальному рівні активно вивчаються міжнародними організаціями. Зокрема дослідження ЮНЕСКО [3] показало, що викладання та навчання під час локдауну, викликаного COVID-19, значною мірою відрізнялися від викладання та навчання у звичайний